

17.11.2005

YM029:00/2005

PÖYTÄKIRJA

KANSALLISEN RAKENNUSPOLIITTISEN OHJELMAN SEURANTA, II vaihe

Koordinaatiojaoksen 3. kokous

Aika: 27.10.2005 klo 9.00 – 10.30
Paikka: ympäristöministeriö, neuvotteluhuone K511/Korona
Läsnä: Klaus Frösén, ympäristöministeriö, pj.
Gunnel Adlercreutz, Rakennustietosäätiö
Juhani Reen, Rakli
Terho Salo, Rakennusteollisuus RT
Riitta Ryhänen, Kilpailuvirasto
Anja Leinonen, ympäristöministeriö, siht.

1. Kokouksen avaus

Klaus Frösén toivotti osallistujat tervetulleiksi ja avasi kokouksen.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksella 4. kohdan viimeiseen kappaleeseen: On: ... tonttien hinnan muodostumiseen. PO: ... asuntojen hinnan muodostumiseen.

4. Seurantaryhmän henkilövaihdokset

Seurantaryhmän maa- ja metsätalousministeriön edustajaksi on 20.10.2005 nimetty ylitar-
kastaja Jorma Jantusen tilalle yliarkkitehti Raija Seppänen ja Suomen Kiinteistöliitto ry:n
edustajaksi johtava lakimies Helena Kinnusen tilalle toimitusjohtaja Harri Hiltunen.

5. Kilpailu kiinteistö- ja rakennusalalla

Aluksi Riitta Ryhänen Kilpailuvirastosta kertoi lyhyesti kilpailuviraston organisaatiosta ja toimintaympäristöstä. Muuttuneesta kilpailulainsäädännöstä hän kertoi, että EU:n kilpailuvalvontaa on uudistettu 1.5.2004, jolloin EU:n kilpailusäännöt tulivat suoraan sovellettaviksi Suomessakin. Yksinomaan niitä sovelletaan nykyään silloin, kun kilpailunrajoituksella on vaikutusta jäsenmaiden väliseen kauppaan. Samalla kansalliset kilpailunrajoituskiekkot on muutettu samansisältöisiksi kuin EU:n kilpailuartiklat ja luovuttu poikkeusluvista, puuttumattomuustodistuksista ja ns. neuvottelumenettelystä vertikaalisissa kilpailunrajoituksissa. Lakiin lisätty ns. leniency -menettely antaa elinkeinonharjoittajalle mahdollisuuden välttää seuraamusmaksu tietyillä edellytyksillä. Elinkeinonharjoittajan tulee mm. antaa ensimmäisenä tietoja, joiden perusteella kilpailuvirasto voi puuttua kilpailunrajoitukseen, ennen kuin kilpailuvirasto on saanut tiedot muuta kautta. Sen tulee myös toimittaa kilpailuvirastolle kaikki hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat ja toimia yhteistyössä kilpailuviraston kanssa koko kilpailunrajoituksen selvittämisen ajan. Lisäksi sen tulee olla lopettanut tai lopettaa heti osallistumisensa kilpailunrajoitukseen. Muiden elinkeinonharjoittajien kohdalla seuraamusmaksua voidaan alentaa, jos ne ovat merkittävästi avustaneet kilpailunrajoituksen selvittämistä.

Hän selosti myös kilpailunrajoituslain kartellikieltoja todeten alkuun, ettei kaikki yritysten välinen yhteistyö ole kilpailunrajoittamista. Tutkimus- ja tuotekehitysyhteistyö, standardien laatiminen, ympäristönormeista sopiminen ja muu laadunparantamiseen tähtäävä toiminta jne. on usein täysin sallittua ja jopa suotavaa, kunhan pidetään huoli siitä, ettei niillä keinotekoisesti syrjitä mitään elinkeinonharjoittajia tai rajoiteta uusien yrittäjien tai tuotteiden alalle tuloa tai sillä toimimista. Järjestelyihin ei myöskään saa sisältyä kiellettyjä kilpailunrajoituksia, joita ovat mm. tarjouskartellit, osto- tai myyntihintojen tai muiden kauppaehtojen sopiminen, markkinoiden jako elinkeinonharjoittajien kesken, tuotannonrajoitussopimukset sekä ajankohtaisten ja yrityskohtaisten liikesalaisuuksiksi luokiteltavien tietojen vaihto.

Keskustelussa todettiin mm. seuraavaa

- sekä kilpailulainsäädäntö että hankintalainsäädäntö pohjautuvat EU-direktiiveihin, jotka asettavat tietyt rajat kansallisille sovellutuksille
- rakennusallalla horisontaalinen kilpailu on tärkeää, mutta toisaalta tapahtuu myös vertikaalista kilpailua asiakkuuksien kehittymisen myötä
- kattojärjestöjen tilastotietojen kerääminen vaikeutuu, koska jäsenliitoissa on usein vähemmän kuin kymmenen yritystä, jolloin niiltä ei saisi kerätä yksityiskohtaisia tietoja
- tilastoyhteistyö on kansainvälistynyt ja se on standardien mukaista
- yhteiset pelisäännöt eivät saa estää uusien toimijoiden tuloa markkinoille
- standardisoinnissa, tyyppihyväksynnässä ja pätevyysvaatimuksissa on tärkeää niiden vastavuoroinen tunnustaminen vähintään Pohjoismaiden ja muiden Itämeren alueen valtioiden kesken
- PPP-hankkeet ja muut uudentyyppiset, kumppanuudelle ja verkostoitumiselle rakentuvat palvelujen hankinta- ja tuotantotavat lisääntyvät ja edellyttävät menettelysääntöjen kehittämistä kilpailun avoimuuden ja tasapuolisuuden turvaamiseksi
- tuotiin esille kaavoitusprosessien vaikutus kilpailun toteutumiseen
- haasteina nähtiin mm. tontinluovutus sopimukset/aluerakentaminen – yhteistoiminnan kehittäminen kaavoituksessa ja rakentamisessa. Miten hankkeet toteutetaan reiluna kilpailuna?
- Suomessa rakentajat toimivat usein kiinteistönkehittäjinä – Miten toteutetaan kilpailu?
- hankintalainsäädännöstä todettiin, että KTM on osaavampi ottamaan kantaa hankintalainsäädäntöön

Sovittiin, että jaoston jäsenet tuovat seuraavaan kokoukseen mennessä esille kolme näkökulmaa, jotka vaativat erityistä pohdintaa kilpailun toteutumisen kannalta. Seuraavassa koordinaatiojaoksen kokouksessa käsitellään näitä näkökohtia yksityiskohtaisemmin. Sovittiin myös, että kilpailuviraston edustaja on mukana seuraavassa kokouksessa. Lopuksi todettiin, että kaavoitus on yksi näkökohdista.

Sovittiin, että kilpailu ja kilpailuttaminen esitetään otettavaksi ensi kevään seurantaryhmän kokouksen asialistalle erillisenä kohtanaan.

6. Rakennuspoliittisen ohjelman seurannan II vaiheen seurantaryhmän seuraavan kokouksen valmistelu

Käydyssä keskustelussa tuli esille, että seurantaryhmän seuraavassa kokouksessa, 4.11. on tarpeen ottaa erikseen keskusteluun kaavoituksen riittävyys. Sovittiin, että sihteeri muokkaa seurantaryhmän asialistaa niin, että keskustelu kaavoituksen riittävyydestä tulee omaksi kohdakseen.

7. Muut mahdolliset asiat

Keskusteltiin rakentamisen teemojen näkyvyydestä EU-puheenjohtajuuskaudella. Puheenjohtaja ilmoitti, että kaikki rakentamisen teemat ovat karsiutuneet jo valmisteluvaiheessa.

8. Seuraavat kokoukset

17.11.2005 klo 9.00 – 11.30 K235/Kilta

- aiheena kilpailu

14.12.2005 klo 9.00 – 11.30 K235/Kilta

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti kokoukseen osallistujia ja päätti kokouksen klo 10.10.

Klaus Frösén

Koordinaatiojaoksen puheenjohtaja

Anja Leinonen

Koordinaatiojaoksen sihteeri

JAKELU Kokoukseen osallistujat
Koordinaatiojaoksen jäsenet
Rakennuspoliittisen ohjelman seurantaryhmä
Ympäristöministeri Jan-Erik Enestam
Erityisavustaja Susanna Korpivaara
Kansliapäällikkö Sirkka Hautojärvi
Hallinnollinen ylijohtaja Kari Kourilehto
Ylijohtaja Jouni J. Särkijärvi
Kehittämisohtaja Helena Säteri
Valtion hankerekisteri, HARE, asia YM029:00/2005